

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 94

číslo: 29

20. července 2014

Cena: 8 Kč

80 LET HUSOVA SBORU V OSTRAVĚ-SVINOVĚ

Při bohoslužbě konané v neděli 29. června jsme si připomněli 80 let od dostavění a slavnostního otevření Husova sboru ve Svinově.

Nová církev československá se začala profilovat ve Slezsku ihned ve dvacátých letech minulého století. Také ve Svinově se ustavila v r. 1924 náboženská obec, zejména péčí a obětavostí Jana Jandáska, Vincencie Součkové-Míčkové, Karla Šajnara, Františka Urbaníka, Josefa Vorvy, Rudolfa Klimeše a prvního ustanoveného duchovního správce Rudolfa Paříka. Trvalo dalších deset let, než se povedlo dostavět vlastní příbytek Boží; do té doby byly využívány prostory v místní měšťance – kreslárna a tělocvična.

Stavba Husova sboru spadá do složitějšího období 30. let, kdy Československo bylo zasaženo těžkou hospodářskou krizí. Stát přestal vyplácet subvence, které do té doby pomohly na svět mnoha sakrálním budovám. Výstavba sboru se mohla udát jen nesmírnou obětavostí a pilí věřících, ale stala se i příležitostí k výdělku místních živnostníků a firem. Dlužno ovšem podotknout, že spousta materiálů se pořídila se slevou a práce byly vykonány někdy i zdarma nebo za cenu minimální. Zapojili se všichni – muži, ženy, staří, mladí.

Dne 8. července 1934 byl Husův sbor slavnostně otevřen slezským biskupem Ferdinandem Stiborem. Na sklonku roku se dostavěla i farní

budova, do které se mohl přestěhovat Rudolf Pařík. Dobu euforie však zanedlouho vystřídal okupace a válečná léta, která se v dubnu 1945 stala pro kostel téměř osudnými. Po náletech a střelách katů byl Husův sbor z poloviny poškozen, nejvíce ze všech sborů v Ostravě a okolí. Nově přichází farář Otakar Jurek s manželkou Vlastou v součinnosti s farní radou odvedli neuvěřitelný kus práce a již v červenci 1946 byl Husův sbor opět znovuotevřen, ačkoli práce na úpravách pokračovaly ještě do poloviny padesátých let.

V roce 1950 zde byly dokonce instalovány varhany, které po několika generálních opravách slouží svému účelu dodnes.

V 70. letech došlo ve sboru péčí faráře Adámka a rady starších k dovybavení interiéru, kdy především tapiserie zobrazující apoštoly Petra a Pavla a slovanské věrozvěsty Cyrila a Metoděje dodaly prostoru důstojnější a slavnostnější vzhled. Pro Svinov je zhotovil prof. Jaroslav Kruis z Prahy-Vršovic. Také zde byly umístěny busty M. J. Husa a J. A. Komenského od prof. Kotyzy. K nim byly na stěnu v předsálí napsány citace z jejich díla. V r. 2010 byla provedena výmalba celého sboru, kterou provedli Zdeněk Bílý se synem Ivoem. Při-

hlédli k přání věřících a vnitřní prostory vymalovali velmi vkusně hřejivějšími barvami s jemnými odstíny. Při bohoslužbě, o které jsme již shora informovali, jsme poděkovali Bohu za ochranu, milost a požehnání, jimiž provázel dílo našich otců a jimiž provází také nás. Bohoslužbu vedl olomoucký biskup bratr Rudolf Göbel, který zde duchovenskou službu začínal a který se do Svinova vždy rád vrací. Br. biskup ve své promluvě připomněl svědectví apoštolů Petra a Pavla, význam křesťanského chrámu a upozornil i na současné poslání církve, která v ateistickém prostředí našeho státu nemá být lhostejná, ale stále je před ní úkol nést křesťanskou zvěst světu. Promluvu zakončil modlitbou. Vzpomněli jsme na zemřelé členy rad starších, členy pěveckého sboru, dobrodince i duchovní. Shromáždění pozdravili i emeritní biskupka Jana Šilerová a br. farář Adámek, který obětavě přijel s manželkou až ze Žatce.

Po 40 letech se vrátil do náboženské obce, která mu tolik přirostla k srdci. V neblahých 70. letech 20. století mu byl odňat státní souhlas... Vzpomněl s dojetím na tehdejší radu starších, která za ním věrně stála i v krutých dobách.

Po bohoslužbě byla představena publikace „80 let Husova sboru v Ostravě-Svinově“, která podrobně pojednává o osobnostech a událostech této obce. Její vydání finančně podpořila Olomoucká diecéze a Úřad městského obvodu Ostrava-Svinov, za což patří jejím představitelům

poděkování. I za to, že přijali pozvání a bohoslužby se zúčastnili. Co říci závěrem?

Husův sbor stojí ve Svinově dále nejen jako svědek doby svého vzniku, ale jako stánek Boží, kde se shromažďuje církev Kristova chválicí živého Boha. Můžeme snad tvrdit, že se jedná i o jednu z dominant Svinova. Slavnost se vydařila a za to

jsem vděčný. Srdečně zveme do Husova sboru nejen na bohoslužby a církevní obřady, ale i ke koncertům duchovní hudby, přednáškám a obrazovým prezentacím. Vkusné vybavení interiéru je dobrým předpokladem pro odpočinek, potěchu duše, modlitbu a nabrání sil ve složitém a hektickém dnešním světě. Těšíme se na případné setkání. **Tomáš Chytil, farář**

Zleva: plzeňský biskup ČCŠH Filip Štojdil, tajemník plzeňské diecéze Richard Ferčík, rektor UK prof. Tomáš Zima, biskup Římskokatolické církve František Radkovský

Pouť za Mistrem Janem Husem do Kostnice 2014

Kostnice se již od sobotního večera začala plnit poutníky z Německa, Švýcarska, Francie, a především z České republiky. Všichni přijeli jen proto, aby vzdali hold mučedníkovi křesťanské víry, Mistru Janu Husovi. Za českou stranu se zúčastnil mimo jiné rektor Univerzity Karlovy profesor Tomáš Zima, náměstkyně ministry kultury JUDr. Kateřina Kalistová, plzeňský biskup Církve československé husitské Filip Michael Štojdil, plzeňský biskup Římskokatolické církve František Radkovský, děkan Husitské teologické fakulty profesor Jan Lášek a mnoho dalších význam-

ných hostů. Neděli 6. července prostoupilo slunce a všichni poutníci se vydali na dopolední ekumenickou bohoslužbu v luterském kostele, která spojila věřící z mnoha denominací a míst celé Evropy v jeden Boží lid. Vedle mnoha jiných nás velmi potěšili poutníci z Mariánských Lázní pod vedením Vladky a Břetislava Bělunkových, kněží ČCŠH. Velmi milé bylo i setkání s věřícími z Tábora, které vedl starokatolický jáhen a ředitel Husitského muzea v Táboře Jakub Smrčka. Na čtyři stovky účastníků se poté odebralo k Husovu kameni, kde

Dokončení na str. 4

Reuven „Rubi“ Rivlin novým prezidentem Izraele

Kvůli svědomí už víc než čtyřicet let nejí maso. Rád vypráví rozverně anekdoty a své uvolnění z funkce mluvčího Knesetu v roce 2013 okomentoval slovy: „Toužil jsem ještě zažít uslyšet svůj nekrolog.“ Když po něm jako ministru komunikací házel šlehačkové dorty, reagoval na to poznámkou: „Jsem pojištěn proti mnoha věcem, jenom ne proti šlehačce!“ To jsou čtyři z „Osmi věcí, které bychom“ – podle listu Times of Israel – „měli vědět o novém prezidentu izraelského státu“.

V úterý 10. června byl Reuven Rivlin zvolen desátým prezidentem státu Izrael, 24. července bude skládat svou úřední přísahu coby nástupce Šimona Perese.

Reuven Rivlin se narodil 9. září 1939 v Jeruzalémě, v tehdejší britské Mandátové Palestině. Vyrostl v jeruzalémské čtvrti Rechavja, kde též navštěvoval gymnázium. S manželkou Nechamou mají čtyři děti.

Po vojně, kde sloužil jako důstojník zpravodajské služby, studoval na Hebrejské univerzitě práva. Za šestidenní války v červnu 1967 jeho divize pod velením Mordechaje „Motta“ Gura osvobodila Zeď nářků. V polovině šedesátých let působil spolu se svým bratrem Eliezerem jako manažer fotbalového klubu „Bejtar Jeruzalém“.

V roce 1978 jej zvolili za člena jeruzalémského magistrátu, kde zastával místo zástupce starosty. V té době působil též v představenstvu izraelské státní letecké společnosti El Al a byl předsedou izraelského Ústavu bezpečnosti a hygieny v povolání. Roku 1984 se na seznamu své strany

ucházel o křeslo v izraelském parlamentu. Teprve po dalších čtyřech letech však mohl vstoupit do Knesetu jako poslanec pravicově konzervativního Likudu.

Během své dlouhé poslanceké kariéry byl mimo jiné předsedou výboru pro

závislost na drogách a alkoholu a členem výboru zahraničního a obranného. Ve vládě Ariela Šarona zastával po dva roky funkci ministra komunikací a s novým Šaronovým zvolením se v únoru 2003 stal mluvčím šest-

náctého Knesetu. Se slzami v očích přislíbil, že bude „mluvčím Knesetu pro všechny“. V prvním projevu, jež přednesl jako předseda Knesetu, Rivlin řekl: „Národ nás zvolil, abychom sloužili, ne abychom ze svého úřadu těžili. Tento dům má skleněné stěny. Musíme veřejnosti denně skládat účty.“ Je pozoruhodné, že v Izraeli, jenž je v jedenadvacátém století tak nesmírně citlivý na korupci a skandály, zřejmě nikdo nepochybuje o bezúhonnosti nového státního prezidenta. Tento vzdělaný advokát byl mezi kandidáty na nejvyšší úřad jediným, který před volbami zveřejnil své daňové přiznání.

O prezidentský úřad se Rivlin ucházel již v roce 2007. Tehdy však nakonec zvítězil Šimon Peres. V politickém spektru své země patří Rivlin jednoznačně k pravicově konzervativnímu křídlu. V létě 2005 se

Pokračování na str. 3

Osud Izraele zpečetila římská stavební činnost

Byla příčinou Bar Kochbovy vzpoury v roce 132 skutečnost, že Římané znesvětili Jeruzalém? Nebo to bylo naopak židovské povstání, jež vyprovokovalo Římany k uctívání Jupitera na troskách chrámu a zpečetilo osud přítomnosti Židů ve Svaté zemi? Nové nálezy mincí opět rozněčily diskusi mezi vědci a objevily se rozporné názory, co tedy bylo v Jeruzalémě dřív – zda slepice nebo vejce.

Tato historická otázka má své důsledky i pro dnešek. Po porážce povstání a konečném vyhnání většiny Židů totiž přejmenoval císař Hadrián provincii Judeu na Palestinu a Jeruzalému dal jméno *Aelia Capitolina*. Středem města dalekosáhle zničeného v roce 70 nechal vést dvě široké ulice se sloupovými řadami. A to „cardo“ (osa) charakterizuje rozložení Jeruzaléma dodnes. Můžeme se o tom poučit z mozaikového plánu města ze 6. století, nalezeného v Madabě.

Již starí historikové z 2. a 4. století – Lucius Cassius Dio a Eusebius – měli protikladný názor. Cassius Dio tvrdil, že židovské povstání vyprovokovalo budování Jupiterova chrámu, zatímco podle Eusebia byla jeho stavba „trestem“, který římská císařská moc uvalila na Židy kvůli jejich povstání.

Odpověď by mohly přinést vykopávky na západ od prostranství před Zdi nářků. Šlomit Wexlerová-Bedolahová z Památkového úřadu vyjádřila v rozhovoru pro list Haarec přesvědčení, že mohutná stavební činnost Římanů se rozjela už řadu let před vypuknutím židovské revolty. Je tedy docela dobře možné, že Židé museli přihlížet, jak se jejich Jeruzalém mění v pohanské město a že se proti tomu vzburili. Mince nalezené pod dlažebními kameny východní „osy“, která vedla k dnešní Zdi nářků, umožňují nyní přesnější datování. K dalším numismatickým nálezům došlo v odpadní jámě vedle jednoho římského vojenského tábora. Nejspolehlivější metodou datování jsou totiž právě mince.

Vykopávky ukázaly, že Římané odstranili i domy někdejší vznešené kněžské čtvrti, neboť při zakládání své nádherné ulice potřebovali proniknout až k původní skále. Tyto výkopové práce určitě trvaly několik let. Z toho Wexlerová-Bedolahová usuzuje, že stavební práce započaly již v první čtvrtině 2. století, tedy před vypuknutím povstání. Z průzkumu vyvodila archeoložka navíc další závěr, totiž že Chrátová hora i po zničení chrámu postaveného Herodem v sedmdesátém roce zůstala významným centrem a že proto Římané právě tam zřídili ústřední chrám ke cti Jova Kapitolského, takže pořadí událostí bylo právě takové a nikoli opačné: tento akt Římanů vyvolal židovskou revoltu. Důležitou událostí byla návštěva římského císaře Hadriána v budoucí Palestině v roce 129/130. Podle toho, že se ujal moci již v roce 117, se Wexlerová-Bedolahová domnívá, že rozhodnutí o novém vybudování Jeruzaléma padlo už dříve, a nikoli teprve v souvislosti s jeho návštěvou. Profesor Joram Cafir z Hebrejské univerzity, který je rovněž odborníkem na toto období, se pokusil o kombinaci obou možností. Možná si Hadrián dokonce myslel, že od Židů za tuto obnovu jejich města sklídí ještě vděčnost. Extrémisté však vyvolali povstání okamžitě, jakmile spatřili, že se rodí helenistické průčelí a Jovovy chrámové stavby. Odplatou za vzpouru se pak stalo přejmenování Jeruzaléma i provincie Judey na Palestinu.

Porážkou Bar Kochby započalo s konečnou platností vyhnání židovského národa do diaspory, které mělo trvat téměř dva tisíce let.

© Ulrich W. Sahl přeložila Ivana Kultová

Z kazatelského plánu

Šestá neděle po svatém Duchu

Avšak Bůh mi poskytuje pomoc, Panovník je s těmi, kdo mě podpírají. Kéž to zlo odrazí na ty, kdo proti mně sočí! Ve své věrnosti je umlč.

ŽALM 54,6-7

První čtení z Písma: Izajáš 44,6-8

Tužby pro dobu po Duchu svatém (III):

- Za dar posvěcující milosti, abychom jako dědicové Kristovi v duchu a v pravdě Boha uctivali, modleme se k Hospodinu.
- Aby naše lidsky nedokonalá modlitba byla přesto nebeskému Otci milá a vlněná jím přijatá, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku, Hospodine, prameni veškeré moudrosti, ty znáš naše potřeby dříve, než o ně prosíme. Měj soucit s naší slabostí a milostivě nám daruj vše, oč se prosit neodvažujeme, nebo ve své slepotě o to prosit neumíme! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Římanům 8,12-25

Evangelium: Matouš 13,24-30.36-43

Verše k obětování: Žalm 19,9.10.11.12

Verše k požehnání: Žalm 111,4-5

Modlitba k požehnání:

Panovníku, Hospodine, dej, ať nám přijímání svátosti večere Páně přináší očistění, posvěcení a jednotu v lásce! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 4, 39, 52, 53, 54, 83, 104, 308

HRUŠKA POUTNÍKEM DO JERUZALÉMA

Vážení z redakce ČZ, dovoluji si Vám nabídnout k případnému zveřejňování zajímavý osud našeho rodáka p. Hrušky/nar. 1828/, který 16 x putoval pěšky do Jeruzaléma. Jeho dobrodružný život i cesty zapsal p. farář Josef Vojtěch do církevní katolické kroniky. Potomek tohoto prostého a silně věřícího člověka nám tento výpis zapůjčil a my s velkým zájmem si jej četli při biblických hodinách s p. farářem Davidem Smetanou...

S Božím pokojem Jana Kábrtová,
NO Rtyně v Podkrkonoší

Husův sbor ve Rtyni v Podkrkonoší

FERDINAND HRUŠKA

Naše památné knihy farní jsou dodnes namnoze jediným svědkem dávných, zaslých časů našich českých dějin. Ony jsou jako strážce našeho českého Sionu, zachycují významné rysy doby přítomné a ukládají tak mnohou zapomenutou perlu k vzácným pokladům dob dávno zaslých. Vemte jen na okamžik takovou knihu omšelou, obraťte jen několik listů a zachvějou se struny vašeho srdce, jakoby vydaly zvuky dojemné písně zlatých i trdných časův. Jestli básník v nadšení napsal „Naše chaloupky české, buďte pozhnány“, památné knihy farní zdají se jako by ozvěnou opětovaly nadšených těchto slov.

Vytrhnuji dnes list jeden, jenž z části patří minulosti, ale psán na něm život muže dosud žijícího a ukazují vám, abyste nahlédli v řádky jeho, vedu vás do starodávné osady naší, jdu s vámi mezi návrší, jež tvoří v miniatuře panorama majestátních Krkonošských hor, tam mezi ty chaloupky přítulené k ověnceným stráním, jako živou hradbou lesních sosen, mohutných smrků a jedlí, prorývaných zelenými lučinami, po

klikatých stezkách. Pojd'te až tam, nebo z dále napohled nevidíte tam žádného života, a vy uvidíte osmahlé tváře bodrých našich havířů, ucítíte tepot dobrých srdcí lidu jdoucího těžce životem, jež otevrou se vám dokořán a vyprávěti budou se zápalem o nebezpečích, jakým hleďdí vstříc otcové jejich, jakým i oni synové nejednou směle dívali se do očí, bez bázně, i tenkrát, když po boku jejich druhové nejednou klešali v předčasný hrob. Reknou vám: „Líbí se vám naše hory?“ A vy řeknete: „Krásnější jsem krajiny neviděl.“ A co uslyšíte? „Nemylte se“, řeknou, „ráj tu jen na pohled, věz,“ řeknou, „zde jsi jako na sopce! Slyš, poslouchej, jak to dole duní – rány jako kladiv ozývají se z podzemí. Ty naše hory prokopány skrz na skrz, steré ruce našich dětí vynášejí černý démant. Těch několik brázd rodné půdy zdeděné po otcích, těžko obděláné, neuživí, a proto ty mozolné paže rozrývají nitro půdy, aby vydělaly na potřebný chléb.“

Vejděte do jedné z chaloupek – rozsáhlé, na 3000 obyvatel čítající obce naší – nese číslo 146, tam stála kolébka muže, jehož v r. 1910 ukazo-

vali si na sesterské naší Moravě jako unikum. Přišel v srpnu zmíněného roku do Brna, tam ujal se ho jeden Moravan, zavedl do zahrady, posadil na stoličku, zkrátka dal jej do aparátu /vyfotografoval ho/. A Moravané to umějí, zdědili to umění po nebožtíku Kosmákovi. Tam nejste nikde jistí, než se nadějete, mihne se někdo s krosnou na zádech a jste v kukátku.

Jednu neděli odpoledne jdu z požehnaní a tu ke mně z nenadání přistoupí soused náš Kymr a podává mi kus ilustrovaných listů, abych se jen podíval. Dívám se zvědavě, obracím list, až konečně utkví zrak můj na obrázku známém a já dychtivě čtu popis: VYTRVALÝ POUTNÍK, 87 LETÝ FERDINAND HRUŠKA, DOMKÁŘ ZE RTYNĚ U ČERVENÉHO KOSTELCE. Nechtěl jsem ani svým očím věřiti. Mezitím, co Hruška kráček po Sv. zemi v Palestině, jeho obrázek putoval po zemi české. Když ten milý Moravan ze svého aparátu fotografii světu ukázal, umínil jsem si čtenářům povědět, kdo Ferdinand Hruška jest a věc tu na jeden list památné knihy farské ve Rtyni poznamenati.

Pokračování příště

Nad Písmem

PŘI ŽNÍCH SE UKÁŽE...

Evangelia nám v podobnostech předstírají celou řadu příběhů, ve kterých se paradoxní jednání prezentuje jako situace s jasným řešením. Pastýř, který zanechá poměrně velké stádo o samotě a vydá se hledat jednu nespolehlivou zbloudilou ovci, hostitel, který zve na svůj prestižní raut lidi z ulice, otec, který toužebně vyhlíží syna, co promrhal ve světě valnou část jeho poctivě vydřené majetku. Nyní tedy, ve 13. kapitole Matouše, máme příběh o tom, co všechno může vyrůst na poli – a i zde můžeme využit Ježíšovo nenápadně pomrknutí. Jeho nadsázka nám řekne možná víc o nás samotných, než o Božím království, o kterém to celé má být.

„S královstvím nebeským je to tak, jako když...“ – připravte se všichni na historku, která se vám v něčem bude zdát povědomá a snad triviální, ale skrývá v sobě nějaký háček. Kolik doopravdy víme o tomto království? Je přý už mezi námi, ale mnohem spíše ho vyhlížíme ve vzdálenější budoucnosti. Jsme jeho občané, ale nelze to na něčem nějak přehledně pozorovat. Pán Ježíš s ním suverénně počítá jako s něčím naprosto reálným, ale my máme problém ho nahmatat ve své vlastní církvi i kdekoliv jinde. Je tolik obtíží, které nám brání skutečnost království nebeského intenzivně prožít. No ano, proč to nepřiznat – jak by nám to mohlo jít, když je kolem nás tolik levot, hochštaple-

Mt 13,24-30.36-43

a šup s tím na kompost. Nebo přes plot k sousedovi, v jeho denominaci se to třeba snese, ale tady něco podobného určitě nestrpíme. Do všech těchto církevně-kázeňských reorganizačních plánů zaznívá věcně a vyrovnaně „nechte, ať spolu roste obojí“. Snad ani není potřeba vysvětlovat, že koukol má na rozdíl od pšenice velmi tlustý kořen, takže se snadno domyslíme, kdo že by zbrklou probírkou více utrpěl. Samozřejmě, že to neznamená, že se obě plodiny od sebe přestanou rozeznávat. Při žních se ale ukáže, plevel půjde pryč jako první. Někdy se těžko přijímá instrukce, že nemáme dělat nic. Ale zdá se, že někdy je „nic“ to nejlepší, co se dá učinit, když ruce nedočkavě chňapají po rýcích a motýčkách ve snaze zúctovat s nešvary a u toho se nějak zapomene, že jde o setbu živou – přeneseně o lidi. Necháme je růst vedle sebe? Petr Vágner

Pane Ježíši Kriste,
daruj nám milost pohlížet na církev s láskou,
skrze kterou ji vidíš ty.
Posilni dary Ducha svatého především u těch,
kdo stojí ve vedení společenství, aby měli moudrost,
jak správně konat svou službu.
Dej nám všem vzájemné porozumění a shovívavost,
uchraň nás zbrklých soudů,
obměkčuj naše srdce
a obracej naši pozornost do našeho vlastního nitra
spíše než k odlišnostem a chybám druhých. Amen.

REUVEN „RUBI“ RIVLIN...

Pokračování ze str. 1

rozhodně vyslovil proti vyklizení Pásmu Gazy a podle jeho názoru mu aktuální vývoj dal za pravdu. Jeruzalém je pro něj navěky nedělitelným hlavním městem jeho země a vytvoření nějakého palestinského státu neznamená žádné řešení konfliktu. Opakovaně se vyslovil pro konfederaci s Palestinci či dokonce pro dvojnárodní stát. Při tom všem je Reuvenu Rivlinovi jasné, že ho s jeho odporem vůči jakémukoli dělení izraelské země považují za současné politické situace za „utopistu“. Stále znova však vyjadřuje naději, že se jednou přece všichni Židé z celého světa vrátí do Izraele.

Dokonce i deník Haarec, známý svou nekompromisní kritikou pravice, v Rivlinově případě připouští, že tento „přítel osad“ není žádným „nepřítelem Arabů“. Rivlin vytrvale

usiluje o dobré soužití Židů i Arabů, v Knesetu se opětovaně zastával práva a citů svých arabských spoluobčanů. Proto pro něj hlasovali i poslanci arabských stran zčásti velmi kritických vůči Izraeli. Za své vítězství ve volbách koneckonců vděčí stejnou měrou poslancům ze strany „Židovský domov“, stranic osadám, jako i kolegům z komunisticko-levicově-liberální strany „Merec“, Arabům a ultraortodoxním.

Za hranicemi znají Reuvenu Rivlina jen málo, na politické scéně své vlasti má ale široký okruh přátel, kteří si emeritního člena parlamentu velice váží. I političtí protivníci uznávají, že je to muž „věrný své zemi a skromný“, že je to – jak se říká v jidiš – „a menš“, člověk. Zvolení Rivlina rovněž ukazuje, jak málo jsou už dnes izraelská společnost i politika ochotny dát se vecpat do

svěrací kazajky „levice a pravice“, které na parketu udávají tón. Šimon Peres byl státník, který svým sebevědomým, poklidným, optimistickým a ke světu otevřeným postojem opět vrátil nejvyššímu úřadu židovského státu váhu a čest, jež mu náleží – zatímco jeden z jeho předchůdců skončil pro sexuální delikty ve vězení. Reuven Rivlin je praotec národa blízky lidu, který se při své vstupní řeči nestydí za slzy a bouřlivě objímá svou milovanou ženu, když hned po volbách vchází do Knesetu se svým batohem...

Ne. Všichni Izraelci nemají Reuvenu Rivlina v lásce. Je však populární a i protivníci a kritikové mu po domáčku říkají „Rubi“. Oslovení „pane Rivline“ se k němu jaksi nehodí a na „pana prezidenta“ si halt tenhle zapřísalhý „Jerušalim“, Jeruzalémec, bude muset nějak zvyknout.

© Johannes Gerloff
přeložila Ivana Kultová
www.wilberforce.cz

Z kaftanů do uniforem Boj o charakter židovského státu

Vlajka státu Izrael.
Zdroj: Wikipedie

Izraelská společnost dnes prochází reformami, které nemalo Izraelců pocítí jako revoluci. Proces má řadu vrstev, nezavězení jsou zmateni a ptají se, jaké „fronty“ a zájmy se zde vlastně uplatňují. Jednou z hlavních oblastí napětí je ale vztah mezi světskými a ultraortodoxními Židy. Příslušníci obou skupin – sekulární i náboženští – se cítí vývojem ohroženi...

Kořeny sporů mezi světskými Izraelci a jejich ultraortodoxními spoluobčany sahají k samým počátkům sionistického hnutí. V uplynulých letech se spor značně vyostřil a projevuje se prakticky ve všech oblastech izraelského společenského života i politiky.

Napětí vyvrcholilo druhého dne měsíce března roku 2014, kdy statisíce ultraortodoxních židů demonstrovaly v Jeruzalémě proti tomu, že by se na ně měla vztahovat branná povinnost. Během druhého březnového týdne vydal Kneset (izraelský parlament) celý balíček revolučních zákonů. Podle nich má v budoucnosti při volbách stran do parlamentu platit omezující ustanovení o minimálně 3,25 procentech pro vstup; dále se zpřísňují podmínky pro vyslovení nedůvěry a omezuje se počet ministrů kabinetu. Stát se bude moci zřítí částí svého území jedině na základě referenda a branná povinnost se má postupně rozšířit i na ultraortodoxní studenty Talmudu.

Všechny tyto zákony se shodně vyznačují úsilím o vyváženost mezi dvěma aspekty: Aby izraelská vláda byla schopna účinně politicky jednat a aby zároveň nedošlo k omezení práv a svobod národnostních a náboženských menšin. O rovném rozložení břemen včetně otázky vojenské služby ultraortodoxních židů se velice vášnivě debatuje.

„V žádném případě se nehodláme stát kolaboranty izraelské armády!“ zní z ultraortodoxních kruhů. Věrní následovníci Tóry nešetří drastickými podobenstvími, pro něž sahají do Bible i do historie. Záměr židovského státu uložit i jim vojenskou povinnost srovnávají s tím, jak se

k nim v Egyptě choval faraon (viz knihu Exodus), s plány zapřísalhého nepřítelů Židů – perského Hamana (podle knihy Ester) – nebo s holocaustem. Neúnavně zdůrazňují, že šestnáct až dvacet hodin trávající denní studium je stejně náročné jako taková vojenská služba a přitom pro zajištění existence židovského národa daleko účinnější. Výrostci s hlavou krytou černým kloboukem a s nesměle rašícími náznakem plnovousu na plná ústa prohlašují, že než do armády, to prý raději půjdou do kriminálu.

V mnohém ohledu už aktuální návrh zákona vychází pochybnostem zbožných židů vstříc. Ultraortodoxní se například obávají, že mladí osmnáctiletí branci nemají ještě potřebnou pevnost víry a charakteru a setkání se světskou izraelskou společností by jim mohlo uškodit. V pozadí těchto obav je možná i strach z toho, že mnozí mladí charedim by svému úzkoprému a přísnému prostředí dali docela rádi vale a přijali svět armády a práce za svůj. Chystaný zákon proto počítá s tím, že ultraortodoxní nebudou dostávat povolávací rozkaz automaticky, jakmile jim bude osmnáct (což je jinak běžné), nýbrž že se jim poskytne odklad až do věku šestadvaceti let.

Ve sporu mezi ortodoxními a sekulárními Izraelci jde však o daleko víc než jen o brannou povinnost. Jde o peníze (které ultraortodoxní nalévají do svých škol Talmudu, místo aby platili daně) a o vliv. Jde o občanskoprávní otázky, jako je například uzavírání sňatků a rozvozy, a o to, kdo má v těchto záležitostech poslední slovo. Ultraortodoxní totiž – v neposlední řadě díky počtu

svých dětí – mají ve společnosti stále větší vliv. Studentů Talmudu byly v době založení státu v zemi čtyři stovky a ty tehdejší ministerský předseda David Ben Gurion osvobodil od vojenské služby. Dnes tatáž skupina bez problémů vysílá do ulic statisíce „modlitebníků“.

Mezi světskými Izraelci se proto vzmáhá odpor. V Izraeli jsou to příslušníci střední vrstvy, jejichž pouliční protesty z minulých let požadující rovněž rozložení břemen vyvolávají velkou pozornost. Hlavní tíha státních potřeb, především nesmírně náročného zajištění bezpečnosti, spočívá v současnosti na méně než padesáti procentech veškerého obyvatelstva.

Přesto celá opozice debaty a hlasování, které se v Knesetu v polovině března odbyvaly, bojkotovala. Snad nikoli zcela neprávem podezírali členové koalice sekulárně socialistickou Stranu práce a levicově zaměřenou stranu Merec, že se takto chtějí vyhnout hlasování ve prospěch branné povinnosti ultraortodoxních. Tyto strany celá léta bojovaly za rovnoměrné zatížení všech občanů státu Izrael a opakovaně ostře kritizovaly zvýhodňování těch nábožensky zaměřených. Nyní však, když socialista Benjamin Ben Eliezer hodlá kandidovat na úřad prezidenta, je pro ně zřejmě důležitější získat si případnou podporu „ultras“ než dosáhnout dlouho očekávané reformy v politice a ve společnosti, která ani není předmětem sporu (pozn. red. – aktuální výsledek volby prezidenta v článku na titulní a této straně). Vliv charedim v izraelské společnosti roste, třebaže v tomto okamžiku nejsou zastoupeni ve vládě. A s tím se musí sekulární Izrael vyrovnat. Proto však bude zároveň nutno, aby zbožní s konečnou platností také pocítili na svých ramenou větší tíži břemen, jež moderní demokratická společnost nese.

Johannes Gerloff
Autor je novinář žijící v Jeruzalémě. Spolupracuje s Institutem Williama Wilberforce (www.wilberforce.cz), překládá Ivana Kultová.

Převzato se svolením z časopisu
Život víry 2014/5, str. 18
(www.zivotviry.cz)

Z NAŠICH SETKÁNÍ

Den otevřených dveří

V pátek 20. června proběhl v diakonickém zařízení naší církve Nazaret v jihočeských Borovanech v pořadí již desátý DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ. Jak bývá v posledních letech zvykem, byl spojen s Jarmarkem dovedností. Připravili jsme celkem čtrnáct stánků a ty byly obsazeny námi i dalšími „neziskovkami“ či řemeslníky. Také místní Klub tradic se snažil a připravil bohatou nabídku sladkého i slaného pečiva. Návštěvníci Nazaretu se mohli seznámit s jeho provozem, nakoupit naše i jiné výrobky, jen tak posedět a občerstvit se, stát se diváky bohatého kulturního programu: Dvě divadla, dva taneční soubory

handicapovaných, čtyři kapely – to vše přispělo k výborné atmosféře celého dne a podvečera. Nezapomněli jsme ani na děti, které se mohly účastnit soutěží a her, namalovat si svůj hrnek nebo svícínek nebo se vyřádit na skákacím hradu (poskytla společnost Coca Cola). Obohacením programu se stala tombola, do které přispělo mnoho organizací i jednotlivých dárců. Po ranním dešti přálo i počasí. Jak jsme konstatovali při hodnotící poradě – desátý Den otevřených dveří se stal zatím nejúspěšnějším v dosavadní historii Nazaretu. Díky všem, kteří k tomu přispěli.

(fil)

Den dětí v Řevnicích

Již podruhé mohly rodiny s dětmi oslavit první červen na faře náboženské obce v Řevnicích. Farář Pavel Brichta a pastorační asistentka Lucie Brichtová připravili na Den dětí na faře a v okolní zahradě nabitý program. Děti se mohly procvičit v poznávání zvířat a rostlin, vyzkoušet si velký provázkový bubluček, proniknout do základů meteorologie, projít se mezi stromy po laně, zahrát si šachy, vyrábět šperky z korálků, malovat nebo soutěžit v ohebnosti na opičí dráze.

Nadšení vzbudilo také loutkové divadlo, které přijeli zahrát studenti z pražské DAMU. Pohádka „Dlouhý, Široký a Bystrozraký“ s vlastnoručně vyrobenými loutkami se velmi líbila i dospělým. Do přípravy se zapojili i rodiče a členové náboženské obce. Zábavně i poučné odpoledne si tak užilo více než padesát dětí ze Řevnic a okolí. Ze „Dne dětí“ na husitské faře se tak stává místní oblíbená tradice.

Kristýna Gavríněvová

Případ Jana Ž.

Zatímco jsme si nechali lehkomyšlně, nepozorovaně a bez toho, že by nám ty peníze chyběly, ukrást miliardy (dobře nám tak, ať v tom Švýcarsku zůstanou!), budou muzea, galerie, umění a kultura obecně opět podfinancovány. Je to dlouhodobý trend. Současný ministr kultury je tam teprv krátce. A k tomu nám všem lebka Jana Ž. „chladně, vlhne“ a potřebuje opravy. Dobovým tancům se vždy přizpůsobuje nejenom výklad naší historie, teď jako dřív: Hus, husismus, husitství i Jan Ž.

Ať už byl Žizka kýmkoliv, patří k základním kamenům historie našeho národa. Řekla bych i státu, ale ne vždy jde o totéž. A lebka „chladně a vlhne“. Je to hanba národní, a co víc, i naší církve. Co takhle přispět k záchraně? Třeba těmi penězi, které jsme jaksi navíc dostali v restitučních jednáních... A k tomu vyhlásit veřejnou sbírku. Ne proto, abychom se „zviditelnili“. To by nebyl dobrý úmysl. Ale proto, že jsme přece husitskou církví. Nebo snad ne? A taky proto, abychom – řečeno s Husem – „udrželi svou duši pohromadě“.

Jana Šilerová,
emeritní biskupka Církve čs. husitské

Z DOPISŮ NAŠICH ČTENÁŘŮ

Co nás v redakci obzvláště potěšilo...

Dobrý den!

Rád bych si u Vás předplatil a dostával až domů Český zápas. V mé náboženské obci se po něm vždy zapráší a mnohdy se ke mně vůbec nedostane... Předplatil bych si jej rád od aktuálního čísla.

Předem děkuji!

Milan Náplava, Brno

... Velice podnětné byly pro mě i vaše církevní časopisy, které jste mi přivezly. Blahoslava pro tento rok jsem doslova polkla – zaujaly mě nejen texty, ale i verše (máte v ČČSH talentované a reflexivní básníky!). Velmi se mi také zalíbila tematická čísla Českého zápasu – např. ta věnovaná ženám nebo diakonii. V číslu o ženách – historické informace o průkopnicích ženského hnutí u zrodu ČČSH a o židovské modlitební knižce „Hodiny zbožnosti“ – to byly pro mne úplně nové a přínosné informace. Blahopřeji redakčnímu týmu k jejich nápaditosti! ... Přeji Vám všem, celé ČČSH, všem duchovním a laikům, hojně Boží požehnání, hodně úspěchů a osobního štěstí. S Bohem

Maria Chmiel, Varšava

ZPRÁVY

Pouť za Mistrem Janem...

Dokončení ze str. 1

bratr biskup Filip vedl společnou modlitbu a udělil všem poutníkům apoštolské požehnání. Po krátké přestávce se všichni odebrali k Husovu domu, kde byla slavnostně otevřena nová expozice, kterou připravilo společně město Kostnice, Husitské muzeum v Táboře a další organizace z Německa i Čech. Asi největším zážitkem pro všechny poutníky pak byla návštěva výstavy věnované kostnickému koncilu, kde si poutníci mimo jiné mohli prohlédnout legendární relikvii kusu Husova pláště. Za důstojně a krásně

oslavily památky českého kněze Mistra Jana Husa a 599. výročí jeho mučednické smrti musíme poděkovat především zástupcům města Kostnice a panu doktoru Janu Kalivodovi ze Společnosti Husova muzea v Praze. Věříme, že naše společné setkání v Kostnici bude základem nejen pro příští rok, kdy si společně připomeneme šestisté výročí mučednické smrti Jana Husa, ale stane se také mezníkem opravdového ekumenického úsilí v následování Kristova přikázání „aby všichni byli jedno“ (J 17,21).

Richard Ferčík

KRAKOVEC 5. července 2014

Náboženská obec Panoší Újezd, vikariát Beroun a pražská diecéze Církve československé husitské navázaly na tradici, jíž přisuzovali už zakladatelé naší církve oprávněně velký význam – důstojně a v maximálně širokém záběru připomínali historické události a lokality spojené s životem a dílem M. Jana Husa.

Právě na Krakovci, během vynuceného pobytu mimo Prahu, se totiž Mistr Jan na podzim 1414 definitivně rozhodl zúčastnit se koncilu, aby na něm obhájil pravověrnost, pravdivost a oprávněnost svého učení, a to i za cenu sebeobětování na hořící hranici, a vydal se odtud, z Krakovce, na nebezpečnou cestu do

jihoněmecké Kostnice (Konstanz), vstříc nejisté budoucnosti.

Šestisté výročí připomněla slavnostní bohoslužba v sobotu 5. července v areálu hradu pod širým nebem, vedená pražským biskupem bratrem Davidem Tonzarem, za účasti četných poutníků z řad naší církve.

V rámci bohoslužby přijali svátost kněžského svěcení bratr Vladimír Moravec, duchovní v náboženské obci Chomutov a pedagog Husova institutu teologických studií, a svátost křtu malý Tobias Fryč.

Akci doplnila výstava v nedalekém Pavlíkově; v místní galerii si zájemci prohlédli originální písemný záznam kvodlibetu, vedeného M. Janem Husem, z roku 1411. (BK)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

O PLEVELI MEZI PŠENICÍ

Podaří-li se vám správně seřadit přeházené věty příběhu, získáte pořadí písmenek do tajenky.

1. Když vyrostlo stéblo a nasadilo klas, ukázal se i plevel. (D)
2. Přišli sluhové toho hospodáře a řekli mu: (O)
3. „Pšenici pak shromáždíme do stodoly.“ (Í)
4. On jim odpověděl: (E)
5. „To udělal nepřítel.“ (N)
6. Hospodář je zarazil, protože při tom by vytrhali i pšenici. (T)
7. Jeden člověk zasel dobré semeno na svém poli. (P)
8. Řekl: „Až při žni nejprve svážeme plevel do otypek a spálíme.“ (V)
9. „Pane, kde se vzal ten plevel: Vždyť jsi zasel dobré semeno!“ (B)
10. Sluhové chtěli plevel hned vytrhat. (S)
11. Když však lidé spali, přišel nepřítel, nasel plevel do pšenice a odešel. (O)

Řešení z minulého čísla: Království.

Jana Krajčířiková

Polední koncerty v Lounech

NO v Lounech zve na „polední zastavení s klasickou hudbou“ do Sboru Dr. K. Farského v týdnu od 21. 7. do 25. 7., vždy od 12 do 12. 30 hodin. Na varhany hraje MgA. Jana Marcinková. Během koncertu bude zajištěn program pro menší děti ve výtvarné dílně. Vstup volný. HS

Materiály pro děti o Husovi

Na webových stránkách ústředí církve v sekci **Kontakty/naukový odbor/metodici UDP** a na titulní stránce v sekci **Zprávy** najdete materiály pro duchovní, katechety a další pracovníky církve. KG

Končí Reynkova výstava

Výstava Bohuslava Reynka v Praze na Malé Straně ve Valdštejnské jízdárně končí posledním červencem. Výstava představuje autorovy grafiky i doprovodné vydání Bible. „Hledají ho a nalézají ti, jejichž potřeby souzní s potřebou samoty. Samoty, která se nejen dá snést, ale z ní jdeme zpět do reálného světa posílení a očistění, schopni vidět alespoň na čas ze života víc než jen zoufalý zápas o věci vzdejší... V grafických listech se odráží celý Reynkův svět – krajina, zátiší, biblické motivy, výjevy každodenního života,“ informuje o výstavě pořádající Národní galerie a Nadační fond Richarda Fuxy. red

Koncerty u sv. Mikuláše

- 21. 7. - 20 hodin
Koncert pro varhany a orchestr **Camerata Pragensis Orchestra**
- 22. 7. - 17 hodin
Händel, Mozart, Telemann, Bach M. Hanzal - varhany, F. Bílek - trubka
- 23. 7. - 17 hodin
Bach, Franck, Bizet, Dvořák B. Rabas - varhany, I. Slavíková - mezzosoprán
- 23. 7. - 20 hodin
Mozart, Bach, Vivaldi, Dvořák Prague String Orchestra
- 24. 7. - 17 hodin
Telemann, Bach, Mozart, Händel F. Štátný - varhany, cembalo, V. Vlha - hoboj
- 25. 7. - 17 hodin
Dvořák, Bach, Vivaldi, Buxtehude M. Šestáková - varhany, A. Vršinská - mezzosoprán
- 25. 7. - 20 hodin
Vivaldi, Mozart Vivaldi Orchestra Praga
- 26. 7. - 14 hodin
Benefiční koncert - zdarma
- 26. 7. - 17 hodin
Bach, Mozart, Franck, Caccini Canto Corno e Organo
- 26. 7. - 20 hodin
Vivaldi, Mozart Vivaldi Orchestra Praga
- 27. 7. - 14 hodin
Benefiční koncert - zdarma
- 27. 7. - 17 hodin
Bach, Franck, Bizet, Dvořák B. Rabas - varhany, I. Slavíková - mezzosoprán
- 27. 7. - 20 hodin
Mozart, Paganini, Bach, Vivaldi

Ze slavnostní bohoslužby v Ostravě-Svinově (str. 1)

Vzpomínáme na osobnosti brněnské diecéze

Dne 21. července uplyne rok od úmrtí emeritního patriarchy a brněnského bratra biskupa Vratislava Štěpánka. Bratr Štěpánek stál v čele brněnské diecéze v letech 1989-1999 a v čele celé církve jako patriarcha v letech 1991-1994. Zasloužil se o ekumenickou spolupráci jak s církví Římskokatolickou (vzájemné uznání křtu), tak s Českobratrskou církví evangelickou.

V minulém roce naše řady opustila také sestra farářka z Brna-Maloměřic Květoslava Bezdičková (26. 1.) a emeritní bratr biskup Karel Pudich (10. 8.). Bratru Pudichovi byla 24. června,

v době konání teologické konference v diecézním středisku Zahrada na Lipové v Brně, odhalena pamětní deska. Bohu díky za jejich životy!

Věčná jim paměť. Vzpomínáme s úctou a láskou a modlíme se Žalmem 23: „*Hospodin je můj pastýř, nebudu mít nedostatek. Pase mne na zelených pastvách. K vodám tichým mne přivodí. Duši mou občerstvuje. Vodí mne po stezkách spravedlnosti pro své jméno. I když půjdu přes údolí stínu smrti, nebudu se bát ničeho zlého, neboť ty jsi se mnou.*“

Juraj Jordán Dovala,
brněnský biskup

ZEKUMENY

PAPEŽ FRANTIŠEK: MÍR VYŽADUJE VÍCE ODVAHY NEŽ VÁLKA

Během historického setkání se v neděli 8. června 2014 ve Vatikánu modlili za mír ve Svaté zemi papež František, izraelský prezident Šimon Peres a prezident Státu Palestina Mahmúd Abbás. Přítomen byl také konstantinopolský patriarcha Bartoloměj I. „*K míru je třeba odvahy mnohem více než k vedení války,*“ prohlásil papež František během nedělních modliteb za mír. Ve vatikánských zahradách se jich zúčastnil izraelský prezident Šimon Peres, prezident Státu Palestina Mahmúd Abbás a konstantinopolský patriarcha Bartoloměj I. Oba prezidenty papež František pozval k modlitbě za mír během své nedávné cesty do Svaté země. „*Nabízím svůj dům, aby hostil toto modlitební setkání,*“ pronesl tehdy papež poté, co z politických důvodů nebylo možné modlitby uspořádat přímo ve Svaté zemi. „*Uslyšeli jsme povolání, na které musíme odpovědět: Povolání rozbit spirálu nenávisti a nepřátelství, rozbit ji jediným slovem: Bratr. Abychom mohli říci toto slovo, musíme všichni pozvednout oči k nebi a poznat, že jsme děti jednoho Otce,*“ řekl papež. Během setkání zazněly tři oddělené bloky modliteb – židovské, křesťanské a muslimské. V úvodu zástupci náboženství pronesli chválu Bohu za dar stvoření a za to, že všechny stvořil jako součást jedné lidské rodiny. Následovala prosba za odpuštění za chvíle, kdy jsme nejednali jako bratři a sestry; každý blok byl ukončen modlitbou za mír ve Svaté zemi.

FRANTIŠEK: MÍR VYŽADUJE ODVAHU

Papež František připomněl, že křesťanství, židovství i islám jsou abrahámovská náboženství a zdůraznil zodpovědnost za svět: „*Svět je dědictvím, které jsme získali od našich předků. Je nám ale také propůjčen našimi potomky.*“ Izraelský prezident Šimon Peres pak zdůraznil vytrvalost v budování společnosti bez konfliktů: „*Dva národy – Izraelité a Palestinci – stále mají vroucí touhu po míru. Slzy matek nad jejich syny jsou stále vryté do našich srdcí. Musíme ukončit křik, násilí, konflikt.*“ Hlava Státu Palestina Mahmúd Abbás připomněl slova papeže Jana Pavla II., podle kterého „*až bude mír v Jeruzalémě, bude o něm vydáváno svědectví po celém světě.*“ K Bohu se obrátil též s prosbou za možnost žít v samostatném státu a za to, aby byl Jeruzalém bezpečným místem pro všechny tři monoteistická náboženství. Svou řeč zakončil slovy: „*Toužíme po míru pro nás i naše sousedy. Hledáme rozkvět a myšlenky pokoje pro nás i pro ostatní. Pane, odpověz na naše modlitby a dej úspěch našim snahám, neboť ty jsi nejspravedlivější, nejmilosrdnější, Pane světu.*“ V závěru setkání náboženští představitelé zasadili olivový strom a pokračovali neformálním setkáním. Ačkoliv mělo být součástí závěru setkání podání ruky, všichni představitelé se objali.

Autor: Ondřej Mléčka, upraveno podle ČBK

